

tarja, tisti je nemškutar in ako tudi stokrat reče, da je Slovenec. Ne verujmo takemu, ogibajmo se, izbacimo ga iz naše družbe, naj gre k onim, katere podpira. Okoličani in okoličanke, pokažite zdaj enkrat v djanju, kaj ste!

Iz Murskega polja. (Gasilna društva.) V Ljutomerskem okraju se snujejo zaporedoma gasilna društva in sicer s slovenskim poveljnim jezikom. Zahvala za to gre najboljše okrajni posojilnici v Ljutomeru, ki tako blagohotno podpira te ustanove. Najprej se je osnovalo gasilno društvo na Cvenu, potem pa po vrsti pri Sv. Križu, v Lokavcih in v Ključarovcih. V poslednjem času se začenja gibati najbližja okolica Ljutomera. Gasilno društvo v Pristavi ima že potrjena pravila in si je že izvolilo svoj odbor, v katerem vidimo same zavedne narodnjake. Načelnik je Franjo Vraz, posestnik v Pristavi, namestnik Ivan Puconja, posestnik v Stročji vesi. Prepričani smo za trdno, da bo tudi to najmlajše gasilno društvo v čast našemu slovenskemu okraju. O Ljutomerskem gasilnem društvu ne moremo ničesar zanesljivega povedati. Obstoji namreč iz samih takih udov, katerim se pretaka po žilah slovenska kri, srce jim pa bije po nemškem taktu. Toto drevo je sicer prava slovanska lipa, saj na njej ne najdemo niti enega hrastovega lista, razven takrat, ako si ga kateri gasilec sam vtakne za klobuk. To slovansko lipo so presadili v tuja, nerodovitna tla in zato se zdaj suši sirota, akoravno ji podlivajo, včasih prè celo z vinom. Ako ste možje, presadite jo v tla, iz katerih je izrastla in videli bote, kako bo zopet pognala! — V četrtek 4. maja so se vdeležili štiri gasilna društva sv. maše v Ljutomeru na čast sv. Florijanu, samo Verženska je izostala. Tega res ne moremo razumeti. Zdaj je tam načelnik Martin Ostrc, od katerega smo pričakovali, da bo odpravil nemčursko sramoto. Poznamo ga kot moža, ki ne pluje v svojo skledo, ki se ne sramuje svojega slovenskega roda. Vedno še upamo, da se bo postavil neustrašljivo na noge. Posebno ga spomnimo na to, da je stopil zdaj v zvezo s čislano rodovino, ki je spoštovana po vsem Ljutomerskem okraju zaradi iskrene narodne zavednosti. Od Martina Ostrca za trdno pričakujemo, da bo strl nemčurski kači ostudno glavo, ki je veliko sramoto že toliko časa narodnemu trgu Veržeru. V to pomozi Bog!

Iz Braslovč. (Nekaj o živinoreji.) Kmetje in živinorejci, poprimite se prav skrbno in pogumno živinoreje, kajti skoro edini pripomoček v Savinjski dolini je za kmeta le živinoreja zoper res obilno revščino. Da pa kmet in živinorejec vé in zna živino prav vzrejevati, treba je temu pravega poduka, ali temu, mislim, ne more nihče ugovarjati, da nima priložnosti se v tem kaj učiti. Družba sv. Mohorja nam je izdala zlata vredno knjigo, »Domači živinozdravnik«. Iz nje si človek lahko veliko koristi; pa tudi drugih enakih nauk nam ne manjka. Ni dolgo tega, kar je poučeval naš živinozdravnik g. M. Jelovšek v tej stroki, le škoda, da je izvolil Letuš za tako imenitno opravilo. Žal, da se je tako malo pravih živinorejcev tega vdeležilo, saj bi jih bil lahko na prste ene roke naštel. Da je pa g. Jelovšku odločil ravno Letuš, naj bi tam širil živinozdravniško prakso, temu je več uzrokov; tukaj navedem samo dva: prvič, ker je gospod vedel, da se tam te slavnosti ne bodo vdeležili naši gg. duhovniki, do kojih je njegova oseba najbolj našoperjena; drugič pa zato, da se je Letuščanom dostojno zahvalil, da so pri volitvi v občinski zastop v Braslovčah po njegovem nasvetu in agitiranju volili nasprotno častitim duhovnikom. Pri c. kr. okr. sodnji na Vranskem pa je bil — nasledek volitve — Matija Puncer radi žaljenja časti obsojen na štiri dni v ječo, poostreno z enim postom. Zeleti je torej, da si g. Jelovšek v prihodnje izvoli pripravišni prostor za

to, kjer se bodo vdeležili zares pravi in pošteni živinorejci Savinjske doline.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Dnes ste se sešli delegaciji, avstrijska in ogerska, na Dunaji, da izvršite svoje posvetovanje o proračunu skupne države. Nj. veličanstvo, svitli cesar vsprejme delegaciji pa še le v soboto v ces. palači. — Dunajski župan, dr. Prix je v nedeljo v Teplici, kjer je bilo zborovanje nemškega šulvereina ter je ondi tudi govoril, češ, da je on Nemec, ali je imel kdo v tem pomislek? — Volilni red za Dolenjo-Avstrijo še naj čaka na svojo spremembo najmanj leta dni. Tako hoče liberalna stranka, ker se počuti po sedanjem redu še boljše, kakor pa bode, če se ta red — liberalcem in judom — ne izpremeni po volji!

Češko. Vlada je naglo pretrgala posvetovanje drž. zbora v Pragi. Uzrok pa so bili mladočeški poslanci, ki so z groznim truščem motili posvetovanje o novem sodišči v Trutnovem. Njim se dozdeva to novo sodišče prva zagozda v celoto češke krone. Ako je tako, potem si pač človek lažje razlaga njih jezo, ali za njih razsajanje v dež. hiši še zato nima izgovora.

Štajarsko. Mil. knezoškof sekovski, dr. Zwerger so na binkoštno nedeljo vzboleli ter so morali prenehati birmovanje. Kolikor se sedaj sliši, pa jim je že nekaj odleglo. — V ponedeljek so imeli v Brucku obrtniki shod iz namena, da se osnuje »zadruga obrtnikov« v Kindbergu. K zborovanju so prišli tudi poslanci dr. Pattai, pl. Hofmann in Posch. Govorilo se je veliko za vzboljšanje stanja malih obrtnikov, ali nasvete bode težko doseči, ker se tičijo obrtniki preveč v sponah liberalizma.

Koroško. Velik shod je imelo kat. politično društvo »Straža« v nedeljo, dne 14. maja, v Št. Janži v rožni dolini. Na shodu je bilo pri 200 slov. kmetov in priredi isto društvo v nedeljo, dne 4. junija, enako zborovanje v Dobrli vasi. — V Celovci so se une dni hoteli vkončati trije vojaki. Dva sta se zastrelila, tretji pa je izpod strehe skočil na tla ter je pri priči umrl, una dva pa sta se tako poškodovala, da ne bosta več ozdravela. Kaj je neki krivo te žalostne, pri vojakih sedaj neredke prikazni?

Kranjsko. O sklepu dež. zbora v Ljubljani se dostavimo, da je dež. glavar govoril le nemški in je to nekaj, kar je nam nerazumljivo, ni pa nikakor vredno hvale! — O tajniku c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani, g. G. Pircu se zna, da vleče na liberalno stran, ali to mu utegne še delati neprilike, kajti kdo podpira ondi kmetijsko družbo? Da liberalci, to ni prav verjetno. — Po Dolenjskem trpijo kmetovalci hudo po suši, po dve uri in še dalje jim je hoditi po vodo.

Primorsko. Načrti za Vipavsko železnico so gotovi ter jih imajo sedaj v Gorici na ogled. Kaže se torej, da se začne za-njo delo še to poletje. — Pri mestnih volitvah v Trstu stopi letos tudi konservativna stranka na volišče, ali žal, da ona ne pozna Slovencev v mestu ter torej v tem oziru ni boljša od — iredentivcev.

Hrvaško. Vendar enkrat dobijo v Zagreb nadškofa in sicer nadškofa iz Serajeva, dr. Stadlerja. Madjarom ni torej izteklo, in pravi se celo da ban Khuen-Héderváry odstopi, ali to ni verjetno, saj se mož drži, kakor smola, svoje službe in tudi pri ogerski vladi so z njim lahko zadovoljni.

Ogersko. V nedeljo so v Budimpešti odkrile

spomenik honvedov, tistih vojakov, ki so napadli leto 1848 cesarske vojake v Budi. Ministrov pri slovesnosti ni bilo, vendar pa se je neki še vse mirno izgodelo — brez druge nesreče, »Kossuthko« pa so vendar-le peli. — Zoper proticerkvene postavbe se oglašča čemdalje več občin, tudi take, v katerih so kalvinci na vrhu. Veliki župan v Požunu, grof Zichy pa se je odrekel svoji službi, ker ni hotel v tej reči delati za ministerstvo in kaže se, da jih stori še več takó.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so rekli romarjem iz ruskopoljske dežele, da bodo v kratkem imenovali škofo za tiste škofije, kjer jih doslej ruska vlada ni dopustila. Car je sedaj sv. očetu obljubil, da odpravi brž ko brž vse ovire.

Italija. Ministerstvo Giolitti je odstopilo, ker v drž. zboru niso vsprejeli proračuna ministerstva za pravosodje. Kakor pa se glasi noveje poročilo, ostane sicer vse ministerstvo, samo na mesto pravosodnega ministra stopi nov mož. — Vlada je vprašala stariše v Rimu, želé-li, da se uči po ljudskih šolah kršč. nauk. Izmed 30.000 rodbin je reklo jih 28.000, da čéjo, ali vlada še se obotavlja in sicer iz strahu pred framasoni.

Francija. O binkošti je bil predsednik v ministerstvu, Dupuy v mestu Toulouse ter je govoril jako samozavestno, češ, da je republika, odkar je on na čelu vlada, veliko trdnjša in da ima sedaj skorej vse francosko ljudstvo za-se. Mogoče, toda čemu jemlje isto ljudstvo tako naglo iz drž. hranilnice svoje denarje? Ali iz zaupanja do vlade?

Anglija. Lord Salisbury je bil te dni v Belfastu, na Irskem in sicer v tistih krajih, kjer so protestantje v večini; le-ti so lordu tudi z navdušenjem prišli naproti, ker je zoper irsko ustavo. Nasprotnikov pač ima v celi državi ustava, vendar pa je upanje, da jo lord Gladstone dožene, spravi v življenje.

Nemčija. Katoliško osredje ali centrum t. j. klub katoliških poslancev je, kakor že naši bralci znajo, najmočnejša stranka v drž. zboru, sedaj pa se trudi vse, kar med lutovci »leze in grede«, da ga spravi ob slogo, vendar se kaže, da ostane tudi pri novih volitvah še isto »močno osredje«, strah liberalcem in tudi vladi je vsaj sedaj še »trn v peti«.

Rusija. Veliki knez Vladimir je bil pri srebrni poroki kralja Umberta v Rimu, nazaj gredoč se ni oglašil več na Dunaji in to je dalo duška sovražnikom naše države, češ, da sta si naša in ruska država na vs križje. Ni pač resnica.

Bolgarija. Praznik sv. bratov Cirila in Metoda so obhajali letos z veliko slovesnostjo po vsej državi. Dobro znamenje! — Knez in kneginja potujeta po državi ter ju ljudstvo vsprejema z navdušenjem.

Srbija. Prejšnji vodja radikalcev, Pasić pride v Petrograd za poslanika in pravi se, da se ga hoče minister dr. Dokić tako znebiti na častni poti: doma mu je Pasić nevaren, v Petrogradu pa mora izpolniti, kar mu domača vlada zapové.

Turčija. Nemški general Goltz je bil več let kot Goltz paša turskim vojakom za učnika, sedaj pa zapusti Turčijo, ali je že turske vojake naučil dovolje? — Govori se, da išče sultan zveze zoper Ruse, ker le-ti zbirajo ob turskih mejah vojake in sultan se ne zanese veliko na ruske prijaznosti. Sedaj ni pač še nobene nevarnosti!

Afrika. Abisinski kralj Menelik je sosed Italijanom v Masavi, ali njim on ne zaupa veliko, zato bi se jih rad znebil, toda manjka mu zaveznikov.

Amerika. V Braziliji je revolucija na večih krajih, ali vlada zatrjuje, da ji te rabuke niso nevarne. To

je že mogoče, ker se vlečejo te revolucije na dolgo, slabijo se same. — V Chicagu se je pri razstavi podrl oder, na katerem je 75 žensk imelo neko zborovanje, vse so padle pod dilje, toda škode neki niso trpele: ali so bile preveč nemirne na odru?

Za poduk in kratek čas.

S trebuhom za kruhom.

(Dalje.)

Naposled se popolnoma razjasni. Toda minil je dan za dnevom; pred parnikom se je videlo neprestano le morsko površje brez konca in kraja; včasih zeleno, v časi sinje, stekajoče se z nebom. Visoko na onem nebu so preletali mali, svetli oblaki, ki so porumenivši se z zarjo večerno sli spavat v daljni zahod. Ladija se je gnala za njimi po vodi. Lovrenc je res menil, da morje nima konca. Ko pa prideta zopet nekega dne na krov, odpre se jima čuden prizor. Ugledala sta od daleč nekaj zibajočega se na morju; in ko se parnik približa temu predmetu, spoznata, da je to velika rudeča bačev (sod*), katero je valovje gibalo rahlo; v dalji se je rudečila druga taka, tretja in četrta. Srebrno in gladko površje morsko ni šumelo; ali kamor je oko doseglo, zibalo se je čimdalje več bačev na vodi. Na krovu je bilo nenavadno živo. Mornarji so si oblekli nove jopiče; ti so pomivali tla, oni čistili medene okove na ograji in na oknih, na jambor so razpeli manjšo, na zadnji krmi pa večjo zastavo.

Veselje se je polotilo popotnikov. Vse je hitelo na krov; nekateri so nosili gor culice in si je oprtali.

Videč vse to reče Micka:

»Gotovo pridemo do kopnega«.

Boljše volje sta postala ona in Lovrenc. Zdajci se prikaže hrib Akukar. Pri tem pogledu nastane med potniki velik hrup; vsi so kazali tja z rokami; parnik je tudi silno zazvižgal, kakor od radosti.

»Kaj je to?« vpraša Lovrenc.

»Rio de Janeiro«, odvrne poleg stoječi mornar. Med tem so se dvigali obrisi hiš, streh, stolpov in dimnikov. Zdolej pred mestom je vse polno jamborov, a na njih vrhah sto in sto pestrih zastavic, s katerim je sapa morska migljala, kakor s cvetkami na livadi. Ladija se je bližala in bližala; lepo mesto se je dvigalo, kakor iz vode. Veliko veselje in začudenje objame sedaj Lovrencia; odkril se je, zazijal in se zagledal; potem pa rekel dekletu:

»Micka!«

»O za Boga!«

»Vidiš?«

»Vidim.«

»Ali se čudiš?«

»Čudim se.«

Lovrenc pa se ni samo čudil, temveč drhtel je. Ko zagleda zeleno obrežje po obeh straneh mesta in temne gaje, povzame zopet:

»No slava Bogu! Da bi mi le dali zemlje blizu mesta; tam le z onim travničkom; bilo bi bližje na trg. Pride semenj, postavim na prodaj krave, svinje in jih prodam. Ljudstva se tu vidi, kakor maka. Na Slovenskem bil sem kmet, a tu bodem jaz gospod ...«

V tem hipu se razgrne prekrasni Passeio publico (javni vrt) pred njega očmi v vsej svoji krasoti. Lovrenc uzrši one skupine drevesne reče znova:

»Priklonim se nizko gospodu komisarju in ga po-

*) Ti sodi so pritrjeni z lanci na dno morsko in naznanjajo mornarjem, kje se nahaja plitvina ali pečina.